

Юрій
Винничук

Діви норі

Харків
«Фоліо»
2013

ВСТУП

Вони з'являються разом із сутінками — нічні троянди наших вулиць. Виповзають зі шпар і тріщин, вилітають із димарів, випірнують з каналізацій і смітників — діти ночі.

Тільки тоді, як смеркне, зможеш їх розпізнати безпомилково. А вдень вони не помітні. Вдень вони — як усі. Як ти або я.

У величному храмі ночі минає їхнє життя. Жриці любові, древні як світ, — з вулиць вузьких Вавилону, Єгипту й Ізраїлю, з афінських передмість і римських сутерин, з площі Пігаль і Бродвею, діви ночі з Академічної — прошу, дозвольте пізнати світ ваш таємний, проникнути у ваш храм, аби знати, якому богу ви молитесь і чи вартий він вашої віри.

ОДЕСЬКІ ГАСТРОЛЕРИ

Історія ця трапилася 1978 року і тривала рівно 18 днів. То було неймовірно шалене літо.

Минуло півроку, як я повернувся з війська, і перше, що я повинен був зробити, це з'явитися у військкомат і замельдувати свій дембель. Заодно отримати паспорт, якого в мене забрали перед відправкою на службу. А з'явитися на ясні очі пана коменданта я мав у повному обмундируванні — себто у парадовій формі і в шинелі. І ось замість того, щоб як нормальна людина прийти туди відразу по приїзді до Львова, взимку, я закинув і форму, і шинелю в комірку та спрагло кинувся у вир життя, якого був позбавлений у війську. Почав я з того, що зробив рейд по кінотеатрах, переглядаючи інколи по три фільми на день. Я, як і більшість львів'ян, надавав перевагу закордонним фільмам, за винятком індійських, арабських та з країн соціалістичної співдружності. Багато переглянутих фільмів були тупими і безпросвітними. А ще я жадібно ковтав книги, які замовив поштою, і за рік служби чекала на мене їх уже ціла гора. По п'ятницях, суботах та неділях я з кимсь із кумплів водив козу по кнайпах, підриваючи дівчат. А їх було море, і кожна свіжа дівчина видавалася мені гіршою за ту, яку я можу мати

після неї. Тому я ніколи не зупинявся на досягнутому. Гроші я заробляв, перепродуючи манатки, куплені в поляків. Бажання влаштуватися на сталу роботу в мене не виникало, і паспорт мені був поки що ні до чого. Військовий квиток з успіхом його заміняв на пошті чи деінде.

За ці півроку я випив цистерну вина і зо три відра різноманітних коктейлів. Переважно без закуски. При цьому ніхто мене ніколи не бачив п'яним. Бо я мав свою мірку. Точніше, мірка мала мене. Я навіть при великому бажанні не вдую більше як дві пляшки вина. Щось раптом у мені перемикається, і все, клямка. Чорнила я не пив категорично. Горілки для мене не існувало. Я не любив дешевих міцних вин, лікерів, коньяків, одеколону, політури й денатурату. Я пив тільки вишукані напої, які тоді коштували смішні гроші, а продавались на кожному кроці. Я смакував чудесні напівсухі вермути з Югославії в літрових пляшках — білі й червоні. Особливо «Бадель» та «Істру». Від них не відставали також вермути мадярські — особливо вишневий. Я в ліричній задумі цмулив сухі білі словацькі вина в пузатих літрових пляшках, часто змішуючи їх із «Баделем» у пропорції три до одного. Молдавський червоний «Ізвораш» у парі з шампанським уставляв будь-яку панну за лічені хвилини. Дорогі тепер грузинські вина коштували чотири карбованці, і я піднімався у небеса, перекочуючи по піднебінню терпкуватість їхнього смаку. Грузинські вина міг оцінити тільки такий гурман, як я. Публіка їх купувала рідко, надаючи перевагу «біоміцину» — білому міцному шмурдяку. Мадярський «Токай» у присадкуватих півлітрових пляшках з роком урожаю, румунські напівсухі білі вина «Котнарі»

та «Мурфатляр» у пляшках із видовженими шийками, у які дуже важко було загнати корок, я міг пити й на самоті і завше тримав у запасі на випадок, якщо приведу панну додому. Алжирські червоні, аж чорні, суперсухі і супертерпкі вина чудово надавалися для глінтвейну — я нагрівав їх на вогні, додавши меду і гвоздиків. Від склянки португальського портвейну в мене крутилася голова — він мав щось чи не 25 градусів. Пляшки на двох було цілком достатньо, аби відчути себе крутим чуваком.

Я пив за свої і на шару, пив сам і з друзями, пив у кнайпах, сквериках, парках, брамах, пив у кінотеатрах і на стадіонах, пив у підвалах і на дахах, в автах і потягах, на деревах і бальконах, в травах і житах, в озерах, морях і ріках, в лісах, полях і кущах, в майстернях художників і в помешканнях ледь знайомих мені людей. Інколи я, прокидаючись уранці в чужому приміщенні, не міг навіть пригадати імені господаря чи господині. В таких випадках я намагався непомітно зникнути, аби уникнути обов'язкового похмеляння. Синдром похмілля був мені невідомий. Я пив з класними письменниками, які не мали змоги надрукуватися, і з модерними художниками, які демонстрували свої картини лише в майстернях. Кращі з них поволі відходили в інші світи, бо не дотримувалися міри у випитому, залишаючи мене напризволяще.

І ось одного сонячного липневого дня я відчув, що з мене уже всього цього досить і пора братися за розум. Пора влаштуватися де-небудь художником-оформлювачем і продукувати транспаранти, стенди, стінні газети та іншу байдуже, як це робив Грицько Чубай. Заробіток непоганий і,